

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iktanyu-utca 1054. szám — ide intézendő a lap az allami részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irásbéli közlemények különben érv. Kirchner-né felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetések kérik püenteken délig beküldeni.

XII. évfolyam.

Vasárnap 1903. évi november 15-án.

46. szám.

„Népkönyha egyesület“

Verseczen

Valahányszor az emberek arra a célra egyesülnek, hogy segítsenek a szegények bajain, tegyék türelhetővé számukra az életet, szarítsák fel az árvák és elhagyatottak könnyeit, és így gyakorolják a jótékony-ságot és könyörületet; — a humánusan gondolkodó társadalom csak örvendezni, csak lelkésülni tud.

Örömmel és lelkesedéssel veszi tudomásul Versecz társadalmi is, hogy az említett ideák szolgálatára városunkban is tömörültek az emberek, elhatározták, hogy a hideg télben, midőn a szegények legjobban érzik nagy bajukat, midőn legnagyobb szükség van a könyörületre; segíteni fognak a szegényeken, meleg ételekkel látják el azokat, kik a könyörületre rá szorultak.

Nemes szívű emberbarátoknak egy lelkes kis csapata már a mult télen mozgalmat indított, hogy Verseczen is létesítsék a nagyobb vidéki városokban már évek óta fenálló népkönyhai intézményt.

Szerény körben indult meg a mozgalom, de már akkor is kitünt, hogy Versecz lakossága meleg szívvvel pártolja az eszmét, rövid hetek alatt közel 1000 k. gyült össze erre a célra, kereskedőink mihamar összeadták az első szükségletekre a berendezéseket.

A kezdeményezők, látván a sikert, elhatározták, hogy tevékenységüknek nagyobb működési teret biztosítandó, „Népkönyha egyesület“ fognak alapítani, aláírási ivatek bocsátottak ki s rövid idő alatt százhuszonhárman jelentkeztek olyanok, kik az alapítandó egyesületbe tagokul kívántak belépni,

A kezdet tehát igen szépen indult. A tevékenységet is megkezdtek már a mult télen, a midőn a hideg napokban szegény iskolás gyermekeknek 811 liter meleg tejet és 1700 drb. kenyert osztottak ki a községi elemi népiskolák szegény tanulói között.

Bár mentül többen látták volna azokat a szép jeleneteket, mik a kiosztások alatt történtek. Gyönyörködhetek volna a gyermeki hála és tiszta örömben.

Közben az alapítók közül többen Pancsovára is átrándultak, hogy tanulmányozzák Bajsa i Z a k ó Milán főispánunk áldott szívű nejeinek védnöksége alatt álló, és már évek óta ritka sikerrel működő ottani népkönyha egyesület eljárását,

A kiküldöttek a lelkesedés legmelegebb hangján emlékeztek meg a pancsovaiaknak, különösen az ottani jótékony hölgyeknek tevékenységéről, és mi a tapasztaltak után csak újabb erőt nyertünk,

hogy testvérvárosunk szép példáját követve megalakítsuk a „Verseczi Népkönyha Egyesületet“. A mult vasárnap ez meg is történt.

Weifert Károly polgármesterünknek elnökle alatt megalakult az egyesület, elfogadta az előkészítő bizottság által kidolgozott alapszabályokat, megválasztotta az ideiglenes tisztikart és választmányt, a női bizottságot, melyre a legszebb és legnemesebb munkás vár.

Az egyesület alapszabályai jóváhagyás végett felterjesztettek a miniszteriumhoz.

De addig is, mig azok jóváhagyva leérkeznek, a nemes buzgalomnak nem szabad szünetelnie.

Az ideiglenes tisztikar és bizottság felhívja tehát ez uton is e város lakosságát, hogy az egyesületet gyámolítani, istápolni kegyeskedjék.

A mikor, és a hol a jótékony-ság és könyörület bontogatja himes zászlóját, akkor és ott el kell némulnia, minden ellenéttnék, minden viszálynak. Feledjük el ez alatt a zászló alatt a sérelmeket. Fogjon egymással kezét minden nemesen gondolkodó ember.

Különösen a minden szép és nemes eszmét gyámolító hölgyközönséghez, a verseczi intelligens nőkhöz intézzük kérés és esdeklő szavunkat.

Pártolják, gyámolítsák a megindult mozgalmat; áldozzanak a mindenható, a mindenek felett való szeretet, a közjótékony-ság és könyörület szentelt oltárain.

Ha ők megnyitják melegen érző sziveiket, és akarnak tenni, cselekedni; — ha latba vetik befolyásukat, úgy sok száz és száz szegény elhagyott szemében szarítják fel a keserü könnyeket, sok száz és száz és elhagyott szívében élesztik fel a hála érzetét.

Az ezen irányban kifejtett működést a jó Isten kifogyhatatlan áldása, a léleknek és szívnek édes öröme és megnyugvása kíséri.

Fel tehát a nemes munkára!

P. L.

Az új kormány. Tisza István gróf a következő leirattot intézte Versecz város közönségéhez.

Ő csász. és ap. királyi Felsege — gróf Khuen-Hédervary Károly val. belső titkos tanácsos urnak és hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében folyó évi november hó 3-án kelt legfelsőbb kéziratával engem magyar miniszterelnökké legkegyelmesebben kinevezni és előterjesztésem folytán ugyanazon napról kelt legfelsőbb elhatározásával Lukács László urat pénzügyi, Plósz Sándor urat igazságügyi miniszterévé legkegyelmesebben újlag kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásainkban megerősíteni, továbbá Hieronymi Károly országgyűlési képviselő urat kereskedelemügyi, Cseh Ervin képviselő urat horvát-szlavon-dalmátországi tárczanélküli, Berze-

vicz Albert országgyűlési képviselő urat vallás-és közoktatásügyi, Tallián Béla országgyűlési képviselő urat földmívelésügyi és Nyiri Sandor cs. és kir. vezérőrnagy urat honvédelmi miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni engem pedig egyidejűleg a belügyminiszterium vezetésével, valamint a legmagasabb személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével legkegyelmesebben megbizni méltóztatott. Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesitem, egyuttal azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy ugy engem, mint minisztertársaimat legkegyelmesebb Urunk Ó Felsege bizalma által elénk tűzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest, hazafias buzgalommal és erélylyel támogatni fog.

Szobrot Dankó Pistának!

Versecz közönségéhez.

A magyar hazában mindenfelé az ő dalait visszhangozzák a bérczek.

Pásztortüzek mellett az ő dalát sirja a tilinkó.

Fakadó szerelmet, az ő dalával gyújt a szerelmes legény kedvese szívében.

Megtört szívek vérző sebére is az ő mélabus danája hull harmatos levélként.

Áldott legyen a haló orában is, aki annyi gyönyörűséget szerzett nemzetének, hogy ez a gyönyörűség el nem mulik, mig rózsá terem az agon, mig könyv reszket a szemben! Méltó rája hogy szobor hirdesse dicső emlékét.

Hedegün pengette ki örök időkre szóló halhatatlanságot: hegedüs szobrot a nagy dal-költőnek!

Gyűjtés indult meg az egész országban az elhunyt nótafa szobrára, ne késsünk tehát mi sem fillérekkel e nemes célhoz járulni.

Akinek tehát lelkét csak egyszer is megreszkettette az ő lelkes dala, küldje be filléreit „a Délvidék“ szerkesztőségébe, honnan illő helyére juttatjuk azt.

Városi közgyűlés.

Versecz város törvényhatósági bizottsága rendes havi közgyűlését holnap hétfőn tartja.

A tárgysorozaton a következő fontosabb tárgyak szerepelnek:

A polgármesternek f. é. október hóról szóló jelentése.

Gróf Tisza István miniszterelnök, Hieronymi Károly kereskedelemügyi, Nyiri Sandor honvédelmi és Berzeviczy Albert vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterek leiratai új állásaik elfoglalása alkalmából.

Wlassics Gyula, Darányi Ignác, Kolozsvary Dezső volt miniszterek leiratai az eddig viselt állásaikból való felmentésük alkalmából.

A földmívelésügyi miniszterium rendelete a Kisrét vízmentesítése tárgyában.

A bíráló választmány bemutatja az 1904. évre összeállított legtöbb adót fizetők névjegyzékét.

Az „I. Ferencz József“ és a „Trembálszky“ féle ösztöndíj 1—1 helyének betöltése.

A vár. árvapénztári pénzkészlet gyümölcsöző elhelyezése 1904. évre.

A gyámpénztári betétekből szükséges összegek felvétele körüli eljárás.

A 681. ösz. sz. ház és házhelynek a leányiskola kibővítése céljából való megvételnek érdelemleges tárgyalása.

A vár. tanács javaslata a vár. szénaraktárakba létesítendő medence és kutak tárgyában.

A kisereti iramotási megkötési munkálatokra szükséglet költség mikénti fedezése.

A közbiztonsági bizottság javaslata a város területén szedett helypénzre vonatkozó engedély- okirat tarifa érvényének 6 évre való meghossz- szabbítása iránt s ezzel kapcsolatban a verseczi ipartestületnek a verseczi iparosokra nézve hely- pénz megszüntetése tárgyában beadott kérvény, továbbá azon kérdés tárgyalása is, vajjon az összes verseczi lakosok felmentessenek-e a hely- pénz fizetése alól.

A vár. tanács jelentése az Alexi-templom melletti hid építése tárgyában.
Szekeres Zoltán rendőrkapitány nyilatko- zata hivatali működése tárgyában.

Megyek én is . . .

Szállnak a madarak,
Messze, messze mennek
Kéklő távolába
A nagy végtelennek.
Költöző madárral
Én is messze bolygok,
Hej, de tudom én azt:
Ott se leszek boldog.

Hideg őszi vihar
Tépdési a fákat;
Hervadt levelekből
Sárga szőnyeg támad,
Nekiront a szélvész,
Felkapja, lecsapja . . .
Hulló levél sorsát
Csak az ég siratja.

Én is olyan vagyok,
Mint az a levélke,
A mely czéltalanul
Száll az őszi szélbe;
S addig üzi a sora,
A mig utoljára,
Örök nyugalmat lel
Egy bokor aljába.

Árva kis levelet
Nem siratja senki,
Ezer szenvedés közt,
Mig el tud pihenni:
Nő helyette száz is
Kikelet jöttére,
S ki gondolna akkor:
Rügyező tavaszkor
Tavalyi levélre

K r ü z s e l y i Erzsike.

NAPI HIREK

Személyi hírek. Bajsai Zákó Mi- lan főispánunk tegnapi este városunkba ér- kezett és elnökölni fog a holnapi közgyűlésen. Baranyay vezérőrnagy magy. kir. honvéd- ségünknel a népfelkeltési ügyvitelt: Sebestha Károly kir. tan. tanfelügyelő pedig a községi népiskolákat vizsgálta meg a múlt héten.

Főigazgatói látogatás. Nagyságos és Főtisztelendő Násafalussy Kötél prem, kanonok kir. tan. a nagyváradi tankerület kir. főigazga- tója a múlt szerdán d. u. 3 tanár kíséretében Fehértemplomból városunkba érkezett, hogy ál- lami főreáliskolánkat megvizsgálja. A vasuti állomáson a tanári testület élén Várhelyi Fe- rencs igazgató üdvözölte. A kerület minden középiskolájában ünnep számba mennek azok a napok, midőn az áldott szívű főigazgató terhes körútjában, fáradtságot nem ismerő önfeláldo- zással reggeltől estig az intézetekben tartózkod- dik. Megjelenik minden tanár óráján, minden tárgynál, majd átnézi az írásbeli dolgozatokat. rajzokat; apróra megvizsgálja a szertárak évi szaporulatait, és a látogatásának befejeztével megtartott tanári tanácskozmány alkalmával számot ad tapasztalatairól, ellátja a tanárokat tapasztalatainak bő tárházából merített tanácsok- kal. — Násafalussy főigazgatót, ki 12 év óta

áll e nagy tankerület élén, és a verseczi állami főreáliskolát is szeretettel párosult szigorával a legjobb nevű középiskolák sorába emelte, a tanárok és tanulók benső igaz tisztelettel és szeretettel veszik körül. A népszerű főigazgató. — ki a verseczi főreáliskolában tapasztaltak felet kifejezte az igazgató és a tanári testület előtt elismerését — ma vasárnap d. e. tartja meg a szokásos főigazgatói konferenciát és a déli vonattal utazik vissza székhelyére Nagyvá- radra

A verseczi népkönyha egyesület. mint arról már lapunk mai vezető cikkében is megemlékeztünk — a múlt Vasárnap d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében tartotta meg alakuló közgyűlését Weifert Károly-nak vá- rosunk fáradhatlan polgármesterének elnökle- te alatt. Valami nagyon sokan ugyan nem jelen- tek meg ez alkalommal, hiszen 15 ember sem volt együtt, lett volna csak pártkonferencia, de azok a kik megjelentek valamennyien szív- vel lélekkel szolgálják az ügyet — s midőn az alapszabályok leérkezettével meg fog tartatni az első rendes tisztújító közgyűlés, az érdeklődés bizonyára hatalmasabb leend. Az alakuló köz- gyűlésen Andrejevits Aron számolt be az eddigi tevékenységről, elmondván, hogy a múlt ke- mény tél alkalmával vetette fel az eszmét egy kis társaság mely megkezdvén a gyűjtést, rö- vid idő alatt 924 k. 22 f. gyűlt egybe és több kereskedő ajándékozott felszereléseket, edénye- ket, poharakat stb. A községi elemi népiskola szegény tanulói között kiosztott 811 liter tej és 1700 drb kenyér, naponként átlag 74 tanuló kapott meleg tejet. — A felolvasott jelentést örömmel vették tudomásul a jelenvoltak és az után az alapszabályokat vitatták meg és fogad- ták el. Megválasztották ideiglenes minőségben az egylet, tisztikarat, választmányt és a női bizottságot. elnök lett: Weifert Károly polgár- mester, alelnök: Neukomm Gyula; jegyző: Mich- ler Károly, pénztáros: Gabor Lajos, kinek az egylet megalakításában oroszlárnésze van: Gaz- da: Seemayer Ferencz, számvizsgálók: Andre- jevits A. és Weifert Bálint. Választmányi tagok: Boiger K. Frisch H. Gerő V. Gruber J. Dr. Haag Aladár Hemberger B., Horváth E., Dr. König A., Million M., Müller O., Perjessy L., Rottler F., Dr. Seemayer K., Veronics J. és Wolfner V. A női bizottság tagjai: Adler M.-né Andrejevits A.-né, Apfelbaum H.-né, Boiger K.- né, Özv. Czveits G.-né, Dr. Dajkovits I.-né, Drágtis I.-né, Frisch H.-né, Flórián Gy.-né Gá- bor L.-né, Gerő V.-né, Gruber J.-né, Dr. Haag A.-né, Hemberger B.-né, Herczog J.-né Horváth E.-né, Kossirovits I.-né, Dr. König A.-né, Dr. Lichtscheindl E.-né, Michler K.-né, Milleker F.- né, Million M.-né, Müller Ö.-né, Neukomm, J.- né, Obradovits S.-né, Perjessy L.-né, Dr. Pros- tean O.-né, Dr. Rezucha I.-né, Rottler F.-né, Seemayer F.-né, Dr. Seemayer K.-né, Veronics J.-né, Weifert K.-né, Weifert G.-né, Weifert B.-né, Dr. Weisz S.-né, és Wolfner V.-né.

Tanitógyűlés. A «Dél. Tanítóegylet» verseczi fiókköre nov. hó 10-én tartotta meg szokásos őszi gyűlését, melyen összesen 42 tanító és tanítónő jelent meg. Mint vendég ott volt Várhelyi Ferencz főreáliskolánk igazgatója is, kit a tanítók eljenzéssel fogadtak. Elnök üdvözlé- sére általános tetszéssel fogadott beszéddel vá- laszolt. Mint elbádog: Benedek J. k. a verseczi. tanítónő és Dörner J. k. utasi tanító szerepeltek Előbbi «Modern nevelés» czim alatt olvasott fel egy igen talpraesett értekezést, melyen a mai kor nevelési ferdesegeit ostromozza. Az egybegyű- tek nagy érdeklődéssel és élvezettel hallgattak a sok megfigyeléssel és szakavattossággal össze- állított értekezést. Nagyon megszívlelendő dol- gokat mondott különösen az anyáknak. Dörner János pedig a «Bátorítatlan gyermekek»-ről mon- dotta el véleményét. Felemlítvén az okokat, melyek a gyermeket azzá teszik, elősorolta azon modokat a melyekkel ezeket bátorítani lehet. Kár, hogy e két előadás után nem indult na- gyobb vita. Ezek után a tanítók Országos Biz-ottsága által kitűzött következő pontokat tár- gyalják: 1. A népoktatási törvény revíziója, kapcsolatban a szolgálati viszony szabályozá- sánál. 2. A fizetésrendezés. J. Nyugdíjszabályo- zas. 4. Népevelési egyesületek megteremtése és szervezése. Ezen pontoknál nem a felett folyt a vita mit kívánjanak a tanítók, hanem inkább az, hogy a tanítói érdekek kivanalmait mi módon lehetne az egész magyar nemzet kultur- politikai követelményeire tenni. Néhány tár- gyalása után elnök bezárta a gyűlést. Új tag- nak belépett Várhelyi Ferencz főreáliskola igaz- gató, Szervó Fülöp moraviczai és Virsz József n.-szredistyei tanítók.

Változások az egyházmegyében

A megyés püspök az alábbi segédlelkészeket disponálta: Klein Mihályt Battonyára, Sáros Istvánt Arad-Szt-Mártonról Kisiratosra, Mohner Pétert Kisiratosról Zichyfalvára és Jung Miklóst Zichyfalváról Arad-Szent-Mártonra.

Jubiláló polgármester. Fronius Ká- roly, Fehértemplom r. t. város polgármestere, az idén töltötte be polgármesterkedésének tí- zedik évét. A városi tanács felhasználta ezt az alkalmat és főnökét megérdemelt ünneplésben részesítette a legutóbbi tanácsülésen. Az ünnepi szónok dr. Merkl Ferencz városi orvos volt, a ki szép szavakkal tolmácsolta a város és ta- nács háláját. Fronius előzőleg ítélőtáblai bíró volt s nyugdíjazása után allott a város élére. A király akkor a III. osztályu vaskorona-rend- del tüntette ki.

Halálozás. Lang Lajos nyug. cs. és kir. főállatorvos, ki Verseczen évek hosszú során át működött, és szerény, kedves modorával tel- jesen kivívta a polgárság rokonszenvét élete 61 ik évében, f. hó 10-én hosszabb szenvedés után Budapesten elhunyt. Béke hamvaira.

Eljegyzés. Marics József verseczi taka- rékpénztári hivatalnok eljegyezte Neukomm Mal- vin kisasszonyt Neukomm tekintélyes helybeli iparos leányt.

Esküvő. Braichler Anna kisasszonyt f. hó 19-én d. u. 4 órakor fogja oltárhoz vezetni Verseczen Billek Károly resiczabányai ta- karékpénztári hivatalnok. Gratulálunk!

Esküdtbírák. A fehértemplomi kir. törvényszéknél a IV-ik időszakra a következő esküdtbírák soroltattak ki. *Rendes esküdtiek:* 1. Haag Ferencz ny. tanító Versecz 2. Fehér Manó ügyvéd Oravicza, 3. Horváth Dénes kovács, 4. Antalóczy Nandor városi levéltáros, 5. Braich- ler Ede, takarékpénztári hivatalnok, mindnyá- jan Verseczről; 6. Egry Gyula, gymn. tanár, Fehértemplom; 7. Thier János, földbirtokos, 8. Kapitány István, asztalos mester, mindkettő Verseczről; 9. Tormay Dezső, szolgabíró, Jám. 10. Bercsán Vazul, cipész, Fehértemplom; 11. Mayerbök Károly, hivatalnok, Anina; 12. Gulyás József, földműves, Gattaja; 13. Breinich Mátyás földműves, 14. Báthory Elek földbirtokos, mind- kettő Verseczről; 15. Scheirich Károly malomtu- tulajdonos, Detta; 16. Domokos János földműves, Denta; 17. Miu Szilárd ifj kereskedő, Lacuz- nán; 18. Csongár Benedek, cipész, Oravica; 19. Sladky Rezső, ügyvédjelölt, Fehértemplom; 20. Pellinger Istvan szobafestő, Versecz; 21. Ruh- mann G. erdőőr, M.-Szászka; 22. Bönm L. bor- termelő, Fehértemplom; 23. Hoffmann Jakab, urasági hivatalnok, Szkulya; 24. Heller Miksa, urasági hivatalnok; 25. Hammes József ifj. ma- lomtulajdonos, T. Sztamora; 26. Frank Ede földbirtokos, Versecz; 27. Bieber Ernő hivatal- Oravica; 28. Györi Mór, kereskedő, 26. Wer- sching János, könyvelő, mindkettő Verseczről; 30. Hack Mihály, kereskedő Detta.

Szerenád. Igazán szép kitüntetés érte lapunk derék kiadóját a fiatalág annyira ro- konszenves tagját Kirchner Ernő nyomdatu- tulajdonost kit a Verseczi „munkás dalárda“ és „dalegyesület“ örökös disztagjává választott meg. A derék daloskörök az erről szóló ok- mányt kellő ünneppel nyujtották at a kitün- tetettnek, amenyiben lakása előtt faklyákkal megjelenve, felváltva több dalt énekeltek mely alatt 12 tagu küldöttség szép szavak kíséretében nyujtotta at Kirchner Ernőnek a disztokmányt.

A Dmke alakuló közgyűlése. A Délvidéki Magyar Kozművelődési Egyesület a jövő hó 8-ik napján a szegedi városi székekület diszttermében tartja alakuló közgyűlését. Az előkészítő bizottság már szétküldte a meghívó- kat. a közgyűlés és az azt követő ünnepek a következő napirend szerint fognak lefolyni: Délé- lött: 1. Az előkészítő bizottság elnökének meg- nyitója. 2. Az előkészítő bizottság előterjesztése a szervezés munkálatairól 3. Az alapszabályok megállapítása. 4. A tisztikar megválasztása. 5. Indítványok. 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hi- hitelesítése. 7. Elnöki zarszó. Délben: Ünnepi lakoma a Kass vigadóban. Este: Színházi diszt- előadás.

Thökoly Száva alapítványának életbeléptetése. Thökoly Száva, a budapesti Thökoly intézet megalapítója annak idején alapítványt tett azzal a kikötéssel, hogy annak kamatait, ha az egy millió koronára szaporodik, az aradi püspöknek javadalmazására fordítsák. Azonban az aradi püspökség, most midőn az ala- pítvány már fölszaporodott; a román egyház fonhatósága alá került, s így az évente 40,000 koronát kitevő kamatot a szerb püspökök java- dalmazására fordítják olyan értelemben, hogy

ebben a fizetésben csak a tulajdonképeni négy magyarországi: a verseczi, temesvári, újvidéki és a budai püspökök részesülnek, a horvátországi, pakraczy és Marosvárosi püspökök erre nem reflektálhatnak, Egyidejűleg felmlíthetjük azt is hogy a mai harmadik éve üresedésben levő temesvári szerb püspöki szék betöltésének akadályát is elintézték, s a patriarcha erre nézve lépéseket is tett a magyar kormányánál.

Kisiklott személyvonat. Pénteken reggel több órai késéssel fűtyült be a Kubin felől jövő személyvonat, akadályozva volt utjában. Ugyanis Román Petrei állomáson tolatást végzett a kis vicinális vasut, de hogy hogynem valahogyan kisiklott és csak több órai vesztegelés után indult ismét utnak. — Most vizsgálat indult meg vajjon kit terhel a felelősség.

Bortözsde, Borvásár. A magyar országi bortermelők és borkereskedők orsz. szövetsége Bpsten november 28-tól borvásárt rendez és életbe lépteti a bortözsde intézményét. Azon bortermelő, ki bormintáit be akarja küldeni jelentkezzék nov. 19-ig Dr. Seemayer Károlynál a „B. E.“ elnökénél, vagy az Orsz. Szövetség irodájában (Bpest. VI. Bajza utca 26. sz.)

Megkezdődik a sorozás. Az új honvédelmi miniszter Nyiri Sándor közreleletébe felhívja a városok törvényhatóságait, hogy az ujonczosai utazási és működési terveket az illetékes hadkiegészítő parancsnokságokkal egyetértve úgy állítsa össze hogy az idei fősorozás november 3-ától december 22-áig foganatosítva legyen. — Az új miniszter e határozott formában megirt rendeletét a beállott politikai változásokból merítette és reméli hogy az 1903. évi ujonczlétszámot az országgyűlés mielőbb megszavazza és így a fősorozás megejthető lesz.

Osztárak szemtelenség. Ma már nincs száma azoknak a jótékony sorsjegyeknek melyekkel elárasztják ilyenkor Magyarországot Minden szemérem nélkül egyszerűen kopertába teszik az angyalos papirokat és 10—15 darabot küldenek a hatóságok nyakára nem is kérdezve hogy kell-e, nem-e, hanem elég szemtelenül hozzá a mellékelt levélben felkéri a hatóságot hogy tisztviselőivel adassa azokat el. Egy koronaiba kerül darabja s lehet rajta nyerni lovat is. Bécs nem olyan zárkozott szívű, hogy bennünket ki akarna rekeszteni a nagy szerencséből, hát nagyon szívesen veszi ha koronainkból osztárak inségeseit el tudja tartani. Mintha nekünk nem is volna kit segíeyezni. Legyenek ök megnyugodva, hiszen mi magunk is az osztárak testvériség szegényei vagyunk.

József főherceg cigány primása. A héten kísérték Szakalháza órok nyugalomra József főherceg egyik kedvelt cigányprimását Rajkovic Pétert, ki a délvidéken most pusztító hastífuszának lett martaléke. Az elhunyt öreg cigány József főherceget mindig csak úgy emlitette „az én hercegi cimborám.“ — Rajkovic a cigánytelepítési eszméknek volt megrögzött híve és József főherceggel való ismeretsége még innen datálódik.

Petroleum-kartell. A kekövetkezett kartell folytán a petroleum ára 11 koronával emelkedett de kilátásban van a további áremelkedés is, a mely különösen nagy csapás a szegényebb néposztályra, mely kénytelen télviz idején drága világító szert használni. És e trósztnak más célja nem lehet mint a kereskedők felhasználásával a fogyasztó közönség egyszerű kizsákmányolása.

Ítélet a nyomdász sztrajokban. Ismeretes olvasóink előtt a mult hetekben lezajlott nyomdász sztrajk melynek főhősét ma ítélte el a rendúrhatóság 100 korona pénzbüntetésre vagy 10 napi elzárásra.

Az anyakönyvvezető előtt. A hét egyik napján megjelent egy öreg asszony városunk anyakönyvvezetője előtt.

Miután meggyőződött arról hogy nincs a közelben senki, óvatos hangon így szolt:

— Igen tisztelt uram nagyon bizalmas kéresem volna önhöz családi ügyünkben.

— Hát csak mondja el szolt az anyakönyvvezető.

Tetszik tudni, hogy a kis leányom esküvője a közelebbi időben lesz.

— Igen.

— A kis leányomat imádja vőlegénye, de tetszik tudni a bejelentésnél kis leányom éveinek számát kevesebbre mondtuk.

Nos és most mivel szolgálhatok? sürgeti a dolgot az anyakönyvvezető

Csekélység az egész, önnek semmi társadtságába sem kerül, — Ne tessék a kis leányom évszámát az esketésnél kihirdetni, ezt kérem.

Nagyon sajnálom de én köteles vagyok a származási adatokat pontosan kihirdetni az esketésnél.

Szomoruan állott egy darabig a jó anya, — De uram én mégis tudnék egy módot hogy ön nem vétene a törvény ellen, szolt könyörögve az asszonyság.

S az?
Köhögjön kérem egy kicsit, mikor az évszámot mondja.

— Az anyakönyvvezető megszánva az anyát és ígerte, hogy majd megpróbálja hátha valami ügyesen elköhhogheti a kis menyasszony évszámát.

Kéznélküli leány Verseczen. Érdekes látványossága van ismét versecznek. Ugyan is Lupu Paraszki kéznélküli leányt ki fiatalabb korában egyik tűzveszedelemben szerencsétlenül járt és most kéznélküli oly gyönyörű kézi munkákat készít lábaival sőt köt, horgol varr, ir és bármit is dolgozik egész napon keresztül. A szerencsétlen leány Ujgyházán született és készített munkái által kitüntetve lett a párisi világkiállításán és elismerő oklevelet nyert a román udvartól is. — A Ferencz József téren 20 fillér belépő díj mellett reggel 9 órától este 10 óráig látható. — Méltán figyelmébe ajánljuk a nagy közönségnek.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban máit több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejtájás, köszvény, csúznál sfb. nál a Horgony-Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszert jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árka na legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain Expeller“ vagy „Richer-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ végjegyre figyelni kell.

Az adatok hatalma. Minden állításnál hatalmasabban bizonyítanak a tényleges adatok. Elynyomják a felkapott híreszteléseket és megerősítik azokat a meséket, melyek éppen csak azért tüntek fel olyanoknak, mert igaz voltuk adatok nem bizonyították.

Mesének tartották sokan azt is, hogy az osztálysorsjáték hatszázezer koronás nagy főnyereménye a nagy közönség közé jut. Talán már nem is voltak vérmes reménységük, míg ellenben számosával vannak azok a pesszimisták, a kik azt szokták mondani, hogy hatszázezer korona egyáltalán ninesen is a világon. Hát ez lehet szomorú élcz, hasonló ahhoz, a mely szerint egy millió legalább is tizezer korona, de bizonyos, hogy az osztálysorsjáték nagy főnyereménye körül egész legendakör képződött.

Most ezekben a legendákba belevilágít néhány érdekes adat. Érdekesek főleg azért mert a legutóbbi nagy főnyereményt, hogy úgy mondjuk, decentralizáltan mutatják be. Még pedig a szélrózsa minden irányára felé. Azt hisszük, hogy az olvasó tudja, hogy arról a hatszázezer koronáról van szó, a melyet az osztálysorsjátékban utolsó főnyereményül sorsolnak ki. Nem egy kézbe jutott ezen óriási főnyeremény, hanem több részre, nyolczad sorsjegyekre osztott. Ezen szerencsés sorsjegyeket egyes részeit innen is, onnan is, még a külföldről is prezentálták.

Egy és ugyanannak a sorsjegyeket egy-egy nyolczada Nyirbátorra és — Délnémetországba jutott el Vajjon nem érdeklődnek-e egymás iránt ezek a nyertesek? Hiszen ebben az érdeklődésben valamiféle pszichológiai momentum volna, Ha az egyik nyertes, egy szegény pinczér a ki, hatvan ezer koronának gazdája lett kikutatta társait, az ő „jutaléktyafiságát“, azt láthatta, hogy nem valami jómódú emberek.

Az egyik tisztántúli ember, Endrédy József nyirvasvári körjegyző, a másik a Dunántúl hivatalnokoskodik: Ferencz András, Német-Ujváron penzügyőri fővigyázó. A körjegyzőnek százhuszezer korona jutott a nyereményből, a penzügyőrnek csak hatvan ezer korona. És ugyanakkora vagyónra tett szert a maga nyolczad-sorsjeggyével Spitzer Samu raktárnok, a ki a Kőbányai-uton a salgó-tarjani szénraktárt kezel, s a ki ezt a dolgot ezután sem akarja abbahagyni.

Kőbánya lakója az ötödik nyertes is. Szvacsina Antal korcsmáros, a ki a Madlodi-uton méri a jófajta bort, s a ki a hatvan ezer ko-

rona még annyira sem kábitott el, hogy magát ezután ne korcsmárosnak, hanem vendéglősnek hívassa. Megmaradt egyszerű csaplárosnak, csak talán a korcsmája czégérére kiiratja, hogy bormérés a „Nyolczad sorsjegyhez“. Az öt magyarnak két külföldi társa van egy-egy nyolczad sorsjegy révén. Jól tette a szerencse, hogy öt magyar mellett csak két idegenhez köszöntött be nagy adományával.

Tehát csak 120 ezer korona vándorolt külföldre, míg az óriási főnyeremény nagyobb 360 ezer koronás része itthon maradt és hazánkban emelte az amugy is kevés jómóduak számát.

Szerkesztői levelezés.

— **y a.** A terem kérdése még most sincs megoldva. Nem hisszük, hogy a télen is lesz belőle valami. *Kunhegy* kérte a várost Jan-Marcz közötti időre. Még nincs eldöntve. 3. Erkölcsei támogatást nyújt, de nem kötelezi magát bizonyos összegre. Legfeljebb 200-300 k. erejéig.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisen, valamint elveszített iérfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat rette bárhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentes-
endők.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökből s más idegbajokban szenved, kérje azon lüzetet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwaben gyógyszerár, Frankfurt a. M.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ végjeggyel és a „Richter“ czegjeggyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

PARIS 1900:
"GRAND PRIX"

megjelenéssel áruba bocsátott gép, egyik elavult rendszerű gépünk utánzata, amely újabb rendszerű családi varrógépeinket szerkezet, szolgáltatási képesség és tartósság tekintetében utól nem éri!

VERSECEZ, VÁROSHÁZ U T E Z A 11 S Z Á M.

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelési — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.

Electromotorok varrógépüzemhez minden nagyságban.

Hímzéselvény-raktár nagy színválasztékban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

Ó R Á K,

arany-, ezüst- és hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

kapható

Lendle Rudolf és Untergutsch Hugo uraknál

Versecz.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a	605.000	koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a	100.000	főnyereményt a 74366. „ „
a	90.000	a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt.

A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 korona

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50: 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—: 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a húzás e napon kezdődik.

TÖRÖK A. és TÁSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főárudának osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Terézkörut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet körut 54/a.

Rendelő levél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... kor. összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____